

**Ocena realizacji zadań własnych gminy w zakresie turystyki
z uwzględnieniem terenów rekreacyjnych w świetle przyjętego
programu w tym zakresie**

Uchwałą Nr XI/2/121/03 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 12.09.2003r. został przyjęty „Program w zakresie sportu i rekreacji w Mieście i Gminie Mrocza na lata 2003-2010”.

Walory przyrodniczo- turystyczne gminy Mrocza (topografia terenu, sieć wodna, szata roślinna, bliskość Bydgoszczy, Nakła) stwarzają szansę rozwoju gminy w tym kierunku. Walory gminy doceniono włączając jej część w skład Krajeńskiego Parku Krajobrazowego oraz prowadząc przez jej teren międzynarodowy szlak rowerowy z Francji do Moskwy - Euro - Rout R-1.

Krajeński Park Krajobrazowy został utworzony Rozporządzeniem Nr 24/98 wojewody Bydgoskiego z dnia 17 sierpnia 1998 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Bydgoskiego Nr 61, poz.344). W granicach Parku znalazła się północna część gminy Mrocza (tj. część sołectw: Rościmin, Witosław, Białowieża i Wiele). Jest to obszar szczególnie cenny ze względu na niepodważalne walory przyrodnicze, wyjątkową różnorodność i walory estetyczne krajobrazu , ale także z uwagi na znaczące wartości historyczne i kulturowe. Park powstał w celu zachowania unikalnego środowiska przyrodniczego, swoistych cech krajobrazu oraz wartości kulturowych charakterystycznych dla rejonu Pojezierza Krajeńskiego.

Rozwojowi turystyki w gminie służą liczne działania proekologiczne zmierzające do poprawy jakości środowiska przyrodniczego. Jednak w celu poprawy atrakcyjności gminy jako miejsca wypoczynku i rekreacji konieczna jest poprawa infrastruktury technicznej oraz rozbudowa bazy rekreacyjno-sportowej.

Jednym z celów strategicznych zapisanych w „Programie w zakresie sportu i rekreacji w Mieście i Gminie Mrocza na lata 2003 -2010” było **oferowanie atrakcyjnego, masowego i indywidualnego wypoczynku dla turystów krajowych**. Przewidywano rozwój turystyki:

1. Turystyki kwalifikowanej: wędkarstwo, łowiectwo.

Obserwuje się sukcesywny rozwój wędkarstwa oraz łowiecka. Na terenie gminy Mrocza istnieją trzy, prężnie działające koła łowieckie.

2. Rozwój sieci szlaków pieszych, dróg rowerowych, spływów kajakowych.

Pozytywnie został rozpatrzony wniosek składany przez nas na ścieżkę edukacyjną (piesza i rowerową) wzdłuż brzegów jeziora Witosławskiego ze środków SAPARDU. Jednak ze względu na brak środków własnych musieliśmy zrezygnować z realizacji zadania.

W roku bieżącym na zadanie o podobnym zakresie składany był wniosek z ramienia Stowarzyszenia Partnerstwo dla Krajny i Pałuk, którego Gmina Mrocza jest członkiem w ramach Programu LEADER pn. „Ścieżka dydaktyczna – Gmina Mrocza w zgodzie z naturą, historią i tradycją”. Planowane przedsięwzięcie przewiduje rewitalizację istniejącej pieszej ścieżki przyrodniczo – dydaktycznej oraz wybudowanie dalszych odcinków, rewitalizację istniejącego odcinka Witosław – Orle oraz wytyczenie ścieżki do Rościmina i Wielu. Utworzenie ścieżki rowerowej: Rościmin – Witosław – Orle – Wiele. W ramach zadania oznakowanie ścieżki rowerowej na trasie Rościmin – Witosław – Orle – Wiele z odgałęzieniami w Witosławiu i Orlu przy wykorzystaniu istniejącej trasy międzynarodowej Euro – Route R1. Wybudowanie platformy widokowej w Wielu nad Jeziorem Wieleckim na zakończeniu ścieżki rowerowej i odgałęzienia ścieżki pieszej. Kolejnym planowanym działaniem jest zorganizowanie spływu kajakowego. Etapy działania: udrożnienie rzeki Orli (usunięcie wiatrołomów) od jej miejsca wypływu z Jeziora Rościmińskiego Małego do Jeziora Witosławskiego. Następnie od miejsca wypływu rzeki Orli z Jeziora Witosławskiego do miejscowości Wyrza przez miejscowość Orzelski Młyn. Trasa spływu przebiega przez malowniczy teren Pojezierza Krajeńskiego, nieskażony, czysty, bez ingerencji człowieka (bobry, jary, stare wiadukty kolejowe).

3. Ekoturystyka – kształcenie ekologiczne młodzieży – bieżąca edukacja w szkole oraz organizowanie konkursów o tematyce ekologicznej

4. Agroturystyka – na terenie naszej gminy funkcjonują dwa gospodarstwa agroturystyczne:

- w miejscowości Wyrza: Janowo, właściciel Roman Gwizdała

Lazur Sp. z o.o., Stajnia Janowo Młyn, Hotel dla koni, Wyrza 11, tel. kom. 668 815 759

- w miejscowości Matyldzin: Gospodarstwo Agroturystyczne, Matyldzin 30, tel. kom. 506 337 893, właściciel Małgorzata Irzycka

Kolejnym celem strategicznym zapisanym w Programie był **rozwój infrastruktury turystycznej w miejscach rekreacji:**

1. Wyposażenie miejsc wypoczynku w urządzenie rekreacyjne : Witosław, Wiele – wypożyczalnia sprzętu wodnego
2. Uzbrojenie terenów rekreacyjnych – sporządzono projekt rewitalizacji Parku w Witosławiu przez specjalistyczną firmę z Poznania „Mag-Ja Ogrodu”, w Rościminie na działce nad jeziorem Rościmińskim Małym w 2008r. wybudowano nową świetlicę wiejską, w Witosławiu doprowadzono energię elektryczną na działkę nad jeziorem Witosławskim

Tworzenie rezerwatów i parków – w 2005r. Rozporządzeniem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego Krajeński Park Krajobrazowy rozstał powiększony m.in. o kolejną część gminy Mrocza. Poza tym Jezioro Wieleckie we Wielu zostało formalnie uznane za Rezerwat Ptactwa Wodnego, powstał Rezerwat "Jezioro Wieleckie" o pow. 102,76 ha jako rezerwat wodny, typ faunistyczny, podtyp rezerwat ptaków.

3. Tworzenie dróg wodnych – najbardziej realne w przyszłości jest udrożnienie rzeki Orli na odcinku Rościmin- Witosław- Orle – Orzelski Młyn – Wyrza.
4. Ścieżki dydaktyczne – j.w. w ramach Programu LEADER pn. „Ścieżka dydaktyczna – Gmina Mrocza w zgodzie z naturą, historią i tradycją”.

Mamy świadomość, że Gmina Mrocza w zakresie funkcji turystyczno – wypoczynkowej i zagospodarowania ruchu turystycznego nie wykorzystuje w pełni swojej szansy, szczególnie w zakresie zagospodarowania 21 jezior o łącznej powierzchni ponad 374 ha i rzek stwarzających warunki dla żeglugi, turystyki indywidualnej i rekreacji.

Sposób wykorzystywania rekreacyjnego jezior o powierzchni powyżej 10 ha w gminie Mrocza:

1. Baza turystyczno-wypoczynkowa gminy Mrocza:

➤ plaże, kąpieliska, obiekty zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego

Tabela 1. Sposób wykorzystywania rekreacyjnego jezior o powierzchni powyżej 10 ha w Gminie Mrocza.

Jezioro	Średnia głębokość (m)	Powierzchnia	Sposób wykorzystania rekreacyjnego
----------------	------------------------------	---------------------	---

		(ha)	
Witosławskie	6,9	148,0	plaża i kąpielisko
<i>Witosław</i>	(max.19,2)		(nie urządzone), wędkarstwo
Rościmińskie Małe	3,2	24,4	plaża i kąpielisko,
<i>Rościmin</i>			wędkarstwo
Rościmińskie Duże	-	47,3	plaża i kąpielisko
<i>Rościmin</i>			(nie urządzone), wędkarstwo
Mintarz (Miętus)	4,4	23,3	plaża i kąpielisko z
<i>Wiele</i>	(max. 8,0)		pomostem, zagospodarowane
			pole namiotowe
Wieleckie			
<i>Wiele</i>	-	52,9	wędkarstwo
Hetmańskie (Mroteckie)			plaża i kąpielisko
<i>Mrocza</i>	-	11,0	(nie urządzone), wędkarstwo
Wielkie			
(w gminie znajduje się część jeziora)	6,4	8,2	nadjeziorny zespół rekreacyjny ogródków działkowych
<i>Samsieczynek</i>			
Ostrowo Małe		18,5	plaża i kąpielisko
<i>Chwałka</i>			(nie urządzone), wędkarstwo

Rodzaje kąpielisk

- plaża nad jeziorem Rościmińskim Małym - kąpielisko zorganizowane , niestrzeżone
- pozostałe jeziora wymienione w tab.1. - miejsca zwyczajowo wykorzystywane do kąpiei, niestrzeżone

Warunki dla żeglugi i turystyki indywidualnej

Warunki do żeglugi występują na jeziorach: Witosławskim i Rościmińskim Małym, gdzie spotkać można żeglujących turystów.

Natomiast na wszystkich jeziorach istnieją warunki dla wędkarzy, sporadycznie spotyka się na nich łódki rybaków

Pola namiotowe

W miejscowości Rościmin nad Jeziorem Rościmińskim Małym jest przygotowana plaża z pomostem oraz polem namiotowym, która jest uzbrojona w energię elektryczną oraz parking. W odległości kilkunastu metrów od plaży jest bar oraz sklep spożywczy.

Ciekawa uporządkowana plaża z zagospodarowanym polem namiotowym oraz małą gastronomią znajduje się również w miejscowości Wiele nad Jeziorem Mintarz. Teren ten zajmuje powierzchnię ok.2 ha, jest uzbrojony w energię elektryczną, wodę, sanitariaty oraz parking.

Ośrodki wypoczynkowe

Są to tereny ogródków działkowych, które w rzeczywistości przez budowę domków letniskowych pełnią funkcję rekreacyjną. Na terenie gminy Mrocza znajdują się dwa takie ośrodki. Największy i najlepiej zagospodarowany zespół takich działek znajduje się w miejscowości Drzewianowo, nad jeziorem Drzewianowskim (2/3 powierzchni tego akwenu leżą w granicach naszej gminy). Drugi mniejszy zespół znajduje się w Samsieczynku nad Jeziorem Wielkim.

Ośrodek Hotelowo rekreacyjny

Obiekt położony na Stadionie Miejskim w Mroczy, w otoczeniu zieleni na uboczu miasta, w środowisku czystym i nie skażonym.

Ośrodek dysponuje siedmioma pokojami:

- 1 pokój 1-osobowy z łazienką,
- 1 pokój 2-osobowy, łazienka w holu
- 2 pokoje 3-osobowe, łazienka w holu
- 1 pokój 4-osobowy, łazienka w holu
- 2 pokoje 6-osobowe, łazienka w holu

Władze gminy zdają sobie sprawę z rangi problemu jednak w ostatnich kilku latach obejmujących realizację w/w Programu inne zadania tj. budowa dróg, szkół, ulic, chodników, kanalizacji były uznawane za priorytetowe w związku z czym zadania związane z rozwojem szeroko rozumianej turystyki, ze względu na niewystarczającą ilość środków finansowych musieliśmy z pewnych zadań zrezygnować bądź były przesuwane w czasie.

W ostatnich latach obserwujemy wzrost zainteresowania pobytem na terenie naszej gminy (liczne zapytania telefoniczne, e-mailem oraz osobiście o możliwość noclegu) co skłania do wniosków, że celowa jest rozbudowa bazy turystycznej. Bezsprzecznie Gmina Mrocza jest bogata w wysokiej jakości walory środowiskowe, które uzasadniają ukierunkowanie jej rozwoju na turystykę i w najbliższym latach podejmiemy działania mające na celu jej rozwój.